

Déli Hírlap

12

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. • Előfizetési árak külföldön: havonként 50 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei, egész évre 1200 Lei. Egyes szám ára 4 Lei, Bukarestben 5 Lei.

Gazdaságpolitikai Napilap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dr.

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei, Állami tisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 70 Lei, negyedévre 210 Lei, félévre 400 Lei, egész évre 800 Lei

1928 SZOMBAT OKTÓBER 6

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. 233 SZÁM

Lélekvásár

lett volna az amiről a Curentul rántja le a leplet. Feltételesem irjuk, mert egyelőre sem a román lap állításainak igazságáról, sem pedig az ellenkezőjéről nem volt alkalmunk meggyőződni. Nem zörög a haraszt, ha nem fu a szél, — tartja a közmondás. Hetek óta keringenek hírek, hogy a németek ajánlatot tettek a magyaroknak, mondjanak le a bánási szervezkedésről, aminek jelenében a németek beszüntetik Szatmár vidékén a visszánémetesítési propagandát. A Curentul értesítései szerint szász részről érkezett volna az ajánlat, amelyet azonban az egyhangú német felzudulás lehetetlenné tett. Magyar tiltakozásról a román lap információja nem tud semmit. Nem is tudhat, mert ez az ajánlat hivatalosan és komoly formában sem a szászok, sem a svábok részéről a Magyar Párthoz nem érkezhettek. Nem érkeztek meg sem esetleges politikai ellenfeleinkről sem tételezhetjük fel azt az erkölestelenséget, mely lélekvásárlásra akarná bírni a magyarságot. És nem tételezhetjük fel a Magyar Párt vezéreiről sem, hogy lesülyedjenek egy ilyen ajánlatnak csak a meghallgatásáig is. Vannak ellenségei a kisebbségi gondolatoknak, a kisebbségi eszméknek, vannak alantas észjárású, önző és hiu emberek, akik saját egyéni érdekeikért hajlandók volnának mindent feláldozni és ezek keverik a kártyákat. Keverik a kártyákat, hogy az ő lapjuk kerüljön felül, de átlátunk a kisdud sipista machinációkon. Nem fog sikerülni őket vernü soraink közé. Haladunk továbbra a magunk egyenes útján és igazságunk tudatában nem terít le erről az útról még az sem, hogy a kormány „erkölesi” támogatásával sikerült a szatmári magyar iskolákat elnémitani és a magyar gyermekeket német iskolába kényszeríteni. Égbekiáltó jogtalanság ez, mely az egész művelt világ felháborodását váltja ki. És miután az iskola elvégzi majd a magyar gyermekelkek között az elnemzetlenítés művét, szabaddá lehet tenni az utat a magyar propaganda számára, csak mondjunk le a Bánásról? Megütöközésünk és felháborodásunk teljes erejével tiltakozunk az ilyen lélekvásárnak még a gondolata ellen is. Nekünk a magyarságunk nem üzlet, magyar érzésünk nem vásári portéka, amelyet áruba lehet bocsátani. Magyarok vagyunk és magyarok maradunk, ha mégannyi varju károg is fejünk fölött.

Károg a varju

a romániai kisebbségi tábor fölött, ahol erkölcsi hullákat szeretne látni

Bukarest, október 5.

A Curentul legújabb száma szenzációs cikket közöl állítólagos tárgyalásokról, amelyek a magyar és német kisebbségi pártok fizióját célozták volna. A cikk tervezete lélekvásárról is tudni vél, amelyet bizonyára úgy a magyar, mint a német közvélemény a legnagyobb eréllyel utasítana vissza. A Curentul szerint P a á l Árpád dr. képviselő a legutóbbi nagykarolyi katolikus nagygyűlés alkalmával baráti körben azt a kijelentést tette volna, hogy Romániában már nem létezik kisebbségi párt, hanem egyetlen nagy kisebbségi párt. Paál Árpád ki-

fejtette, hogy a két párt között megállapodás jött létre, mely szerint a sváb mozgalom vezetői lemondanak a szatmármegyei propagandáról, ezzel szemben a magyarok lemondanak a bánási politikai aktivitásról. Ennek a megállapodásnak az értelmében K r a u t e r Ferenc dr. képviselő felszólította volna Winterhoffen Ferenc drt, a szatmármegyei sváb mozgalom vezetőjét, ne fejtse ki többé politikai tevékenységet, sőt mintegy mementóul megszüntették az anyagi támogatásait. Ezzel szemben a Curentul hiteles értesítésre hivatkozva, megírja, hogy

a szász vezetők egyike-másika tényleg folytatott tárgyalásokat a Magyar Párthoz a két kisebbségi párt fuziója dolgában. A szászok hajlandók lettek volna feláldozni a szatmármegyei svábokat, hogy maguknak gazdasági előnyöket és mandátumokat biztosítsanak. Ez azonban úgy a bánási svábok, mint a szászok körében a leghevesebb ellenzésre talált. A szatmármegyei sváb mozgalom sohasem kapott román anyagi segítyt, azonban sikerült számára a kormány legteljesebb erkölesi támogatását elérnie. Ekkor Szatmármegyében a magyar nyelvű oktatás helyett a német nyelven tanítanak.

Az utcára dobatta ki

a zombolyai primár a községi vendéglő bérlőjének butorait

Zombolya, október 5.

Zombolya lakossága ismét kínos botránynak volt a tanuja. Annak a harenak, amelyet a Déli Hírlap heteken át folytatott a zombolyai lehetetlen közigazgatási állapotok megszüntetésére, megvolt a hatása. C o s t e Gyula dr. megyei prefektus szigorú vizsgálatot rendelt el, egyidejűleg pedig elhelyezte a község éléről P o p u János dr. zombolyai főjegyző és felfüggesztett három községi tisztviselőt. Azóta mintha szélesend uralkodnék Zombolyán. A szélesend azonban látszólagos volt, mert

két napja Zombolya lakossága másról nem beszél, mint Kartye Lénárt zombolyai községi bíró botrányos eselekedetéről.

Zombolya község tulajdonát képező nagyvendéglő ugyanis évek óta M o l n á r János vendéglős bérlő. Molnár mindenkor a legpontosabban teljesítette a szerződésből folyó és a községgel szemben fennálló kötelezettségeit. Ez év tavaszán azonban a zombolyai községi nagytanács úgy találta, hogy Molnár kevés bért fizet

és ezért kilakoltatási pert indított Molnár János ellen. A kilakoltatási per során azonban Molnár és a község békés megállapodást létesítettek, új bérleti szerződést irtak alá, Molnár magasabb bér fizetésére kötelezte magát, a község pedig visszavonta a kilakoltatási pert.

Hogy azóta a kulisszák mögött mi játszódott le, azt egyelőre nem lehet tudni.

Tény az, hogy Kartye Lénárt napok előtt felhívta Molnár Jánost a község házára és közölte vele, hogy október másodikán köteles átadni az általa bérben bíró vendéglői helyiségeket.

Molnár kijelentette, hogy neki szerződése van és ennél fogva nem megy ki. Kartye azonban nem tárgyalott. Két nap elől délután berendelte a községi rendőröket, sőt hozzájuk osztotta be még a zombolyai mezőőröket is, akiknek azután utasítást adott, hogy lakoltassák ki Molnár vendéglőst. Szerdán ebéd után megjelentek a rendőrök Molnár Mihálnál és a tiltakozás el-

lenére megkezdtek butorainak az utcára való kihordását. Egészen késő estig folyt ez a művelet, esütőnőkön reggel pedig folytatták. Molnár kétségbeesetten telefonált temesvári ügyvédjének B á r d o s s y Ágost dr-nak, aki azonnal megjelent Seciureanu Romulusz vezetőügyésznel és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt szóbeli feljelenést tett a zombolyai primár ellen.

A vezetőügyész felhívta a zombolyai esendőrséget és utasította őket, hogy jelenjenek meg a helyszínén és további intézkedésig a kilakoltatási eljárást akadályozzák meg.

A vezetőügyész telefonon felhívta F e r e h Gyula dr. zombolyai vezetőjárásbírój is, akinél informáltatta magát a kilakoltatás részleteiről és arról, hogy van-e jogi alapja a kilakoltatásnak. Kartye primár ellen B á r d o s s y ügyvéd írásban is megteszi a feljelentést és az ügyészi nyomozás lesz hivatott megállapítani, hogy a zombolyai kiskirálynak volt-e joga Molnár Jánost bérletében kilakoltatással megzavarni.

szövetkabátokban
szőrme kabátokban
és ruhákban

Saját szücsmühelyben átalakítások és javítások lelkiismeretesen és olcsón készíttetnek

Winternitz

hozza a
legszebbet
legolcsóbbat
legfinomabbat

női kabát és ruha-divatház
kizárólag Belv., Lloyd-sor, Löffler-palota

Tel. 906

Iskola Alapítvány, Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Több javítást ígér a temesvári utazó közönségnek a vasut új téli menetrendje

Temesvár, okt. 5.

Megemlékeztünk már róla, hogy a temesvári vonatkozású vasúti forgalom ellen a közönség részéről sok panasz merült fel. Mivel mostanában lép életbe a vasut téli menetrendje, a temesvári vasúti üzemkezelőség többrendbeli javaslatot terjesztett a vezérigazgatóság elé. Többek között kérték azt is, hogy a temesvári és lugosi kereskedelmi és iparkamarák kérelmére Temesvár és Karánsebes között két új vonatpárt állítsanak be.

hogy a két város között Temesvárra, Lugosra és Karánsebesre igyekvő közönség dolgait végezhesse és még idejében hazatérhesen.

A vasúti üzemfelügyelőség javasolta, hogy az egyik vonat reggel 4 óra 20 perckor induljon Temesvárról. Ez a vonat Lugosra 6 óra 6 perckor érkezik. Visszafelé ez a vonat Karánsebesről déli 12 óra 8 perckor indul. Lugosra 1 óra 10 perckor érkezik, továbbmegy 1 óra 26 perckor és Temesvárra érkezik délután 3 óra 12 perckor. A második vonat indul Temesvárról délután 1 órakor, Lugosra érkezik 2 óra 44 perckor, továbbindul 2 óra 54 perckor és Karánsebesen van 4 óra 1 perckor. Az ellenvonat visszafelé indul Karánsebesről hajnali 3 óra 21 perckor, Lugosra érkezik 4 óra 22 perckor, továbbhalad 4 óra 32 perckor és Temesvárra reggel 7 óra 15 perckor érkezik.

Az üzemfelügyelőség megkapta az ígéretet, hogy ezt a két vonatpárt az október 13-én vagy legkésőbb 15-én életbelépő téli menetrendbe beillesztik.

Súlyos panasz volt a közönségnek az, hogy az Aradról reggel Temesvárra érkező személyvonat csak 9 óra 25 perckor fut be Temesvárra, ami különösen a közeli községekből a Temesvárról iskolába járó tanulók részére rossz. Ugyancsak kellemetlen ez a vonatérkezés azoknak is, akik az aradi vonalon fekvő községekből a temesvári bíróságokhoz, vagy a piacra igyekeznek. A vezérigazgatóság ennek a személyvonatnak a menetrendjét nem változtatta meg, mivel máskülönben a Zombolya és Arad között fekvő ama községek, amelyek a vingai járásbírósághoz tartoznak,

nem kapnának oda összeköttetést és tárgyalásaik miatt már egy nap-

Hütlenség, csalás, rászédelés ellen legjobb orvosság, ha azok írásait, akik kezébe sorsunkat le akarják tenni, elküldjük a grafologushoz.

Garay Ödön tanárhoz

Ineu, jud. Arad

Részletes grafológiai jellemrajz 140 lei. Díjazás utánvételezve is.

pal hamarabb volnának kénytelenek községükből elindulni.

A vasúti vezérigazgatóság mindazonáltal figyelembe kívánta venni a jogos panaszokat és intézkedett, hogy az

az aradi gyorsvonat, amely reggel 7 óra 25 perckor érkezik Temesvárra, ezen kívül nemcsak Ujaradon és Vingán, hanem minden egyes állomáson álljon meg.

Agyonnyomta az autót de a törvényszék felmentette a gondatlansággal vádolt soffőrt

Temesvár, október 5.

Tavaly május huszonkettedikén Gyarmata község közelében halálos autószerencsétlenség történt, Kovács László, a Temesvári sörgyár soffőrije egy autókamionon sört szállított a szomszédos községekbe. Kovács Lászlón kívül Schneider Péter, a sörgyárnál alkalmazásban álló segédsoffőr is a kamionon foglalt helyet. A fuvarozás bevégezése után Kovács néhány kirándulót vett fel az autóra. Összesen tizennégyen foglaltak ekkor helyet a gépkocsin. Gyarmata község előtt az autó egyszerre felborult és maga alá temette utasait. Schneider Péter segédsoffőr az utasokra esett, a nehéz autókamion szétzúzta a fejét és

a szerencsétlen ember a helyszínen szörnyethalt. A kamion tizennégy utasa közül heten többé kevésbé súlyos sérülések árán menekültek meg. Kovács László ellen az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt vádat emelt. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet. Kovács László soffőr kijelentette, hogy ártatlan, mert a tragédiát nem az ő gondatlansága idézte elő. A tanúk igazolták, hogy Kovács soffőr józan volt és lassan hajtott. A szakértői szemlérelől szóló jegyzőkönyv pedig megállapította, hogy a kocsis tengelytörést kapott és ezért keletkezett a szerencsétlenség. A törvényszék nem találta bűnösnek Kovácsot és felmentette. Az ítélet az ügyészség is tudomásul vette.

Végtelenségig húzódik egy per, mert a bíróság nem képes a fontos iratot megkapni

Temesvár, október 5.

Régen húzódó agrárügyet tárgyalat tegnap a temesvári ítélőtábla ezuttal már hatodszor és most sem tudott döntést hozni. Milutin Sándor dr. jómodu földbirtokos Krassóban. Az agrárkisajátítások során egy olyan értelmű bizonyítványt mutatott be az agrárbizottságnak, hogy saját maga műveli a földjeit. Ezen az alapon a bizottság a kétezer hold földből ötszáz holdat meghagyott Milutinnek. A községi bizonyítványt Müller Konrad komoristyei jegyző állította ki. A kisajátítás után névtelen feljelentés érkezett a lugosi ügyészséghez, amely szerint a jegyző hamis okiratot adott, mert Milutin Sándor dr. éppen abban az időben, amikor a jegyző igazolta, hogy földjeit maga műveli, abszontista és

így az államot tévedésbe ejtette. A feljelentés során megindult a vizsgálat a jegyző ellen, másrészt pedig hatálytalanították a kisajátítást. Müller jegyzőt felfüggesztették állásától és a lugosi törvényszék közokirathamisításért két havi fogházra ítélte. Az ügy a temesvári ítélőtáblához került, amely addig nem dönt ebben az ügyben, amíg a Müller jegyző által kiállított bizonyítványt nem látja. Tegnap sem volt meg a bizonyítvány és így azt a főügyészség utján az igazságügyminiszter közvetítésével kéri a földművelésügyi minisztertől. Eddig hat ízben kérte a tábla a fontos iratot és az agrárbizottság még válasza sem érdemlő az átiratot. A bizonyítvány megérkezéséig a tárgyalást ismét elhalasztották.

Az erőszakos vasut kényszeríti az utasokat a jegyváltásnál, hogy biztosítást kössenek

Temesvár, okt. 5.

A Déli Hírnapló szótette már az utazó közönségnek az a terrorizálását, amelynek a jegyváltásnál van kitéve. Ugyanis a jegypénztárak igyekeznek minden utasra életbiztosítást is rákényszeríteni. A vasut összeköttetésben áll egy bukaresti biztosító társasággal, amely vállalkozott arra, hogy

az utasokat baleset ellen biztosítja. A biztosítás akként történik, hogy az utasokra ráragasztanak egy bélyeget. Eltekintve attól, hogy a jegyet le kell adni és az utasnak, ha esetleg baleset szenvedett, nem marad semmi a kezében, sok utas nem kívánja a biztosítást, amely számára külön kiadást jelent. A pénztárkezelők

azonban ezt nem akceptálják és valószínűleg ráerőszakolják az utasra a biztosítást. Ezt nemcsak azért teszik, mert a biztosítási összegből százalékokat kapnak, hanem azért is, mert a balesetbiztosító társaságok inspektorai, akik havonta végigjárják az egyes állomásokat, hivatkozva a vasúti vezérigazgatóságnál való összeköttetésükre, eleapással fenyegetik őket abban az esetben, ha nem dolgoznak eredményesen. Hogy ez a biztosítás milyen eszközökkel történik, annak tegnap nagy számú közönség volt a tanúja. Az egyik harmadosztályos pénztárnál egy parasztnő Zombolyára váltott jegyet. Mikor a jegyet megkapta, letette annak árát, azonban a kisasszony még négy lei biztosítást követelt rajta. Az asszony kijelentette, hogy azt nem fizeti meg, fogta a jegyet és távozni akart. A jegykezelő az asszonyt a pénztár előtt szolgálatot teljesítő rendőrrel hozta vissza és kényszerítette, hogy a négy lei) fizesse meg. Az akarata ellenére biztosított asszony csak aztán szállhatott föl vonatára.

Férje nélkül

nem tudott tovább élni

Temesvár, okt. 4.

A józsefvárosi Bonnaz-utca 6. számú ház második emeletén lakott Topolcescu György temesvári vámiszvisező özvegye. Topolcescu súlyos tüdőbaj miatt 1927 október 27-én Temesvárott meghalt. Gyenge idegű felesége nehezen tudta elviselni férje halálát és állandóan buskomor volt. Ehhez a lelkiállapothoz járultak még az egyre felszaporodó anyagi gondok, amiért tegnap éjjel elhatározta, hogy véget vet életének. Korán este megvesorázott, bezárkózott lakásába, kinyitotta a gázesapot és lefeküdt aludni. Dél felé járhatott már az idő és Topolcescuné még nem adott életjelet magáról. A szomszédok erre betörték az ajtó és ott találták a szerencsétlen asszonyt holtan. Az éjjeli szekrényen bucsulevelet találtak, amelyben a 37 éves asszony megírta, hogy nem bírja férj nélkül az életet, nem tud az anyag gondokkal megküzdeni és ezért véget vet életének. A helyszínén megjelent Popescu Demefer józsefvárosi rendőrfőnök és Pinte Vazul dr. kertületi orvos, aki már csak a beállott halált állapíthatta meg. Seciurean vezetőorvosnak jelentették az öngyilkosságot, aki megadta a temetési engedélyt, mire a holttestet kiszállították a józsefvárosi temető halottsházába.

Temesváriak találkozóhelye

BUDAPEST legelsőrendű,
modern családi szállója az

**ISTVÁN KIRÁLY
SZÁLLODA**
IV, Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern
berendezés, központi fűtés,
melegvízszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.

**Felöltözhet
mindenki olcsón!**

CSENDES IGNÁC
divatruházában, Gyárvaros, Kossuth-tér

Férfiöltöny és kabát, valamint nőruha- és kabátszövetek, selymek, divat és kalapbársonyok, flanellek, barchendek, vásznak stb. cikkek dus választékban. Szönyegek és paplanokban nagy raktár.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Telefon 7-53

Az érettségi halottja

Left egy fiatal leány, aki luminállal megmérgezte magát, mert a vizsgán megbuktatták

Temesvár, okt. 4.

Az érettségi fronton, amelyen már számosan estek, ismét halálos végű bukás történt. A diákok évek óta, amióta az érettségi vizsgálatot Anghelescu közoktatásügyi miniszter rendszere alapján tartják, nagyszámúban nem is mernék nekimenni a középiskola elvégzése után, inkább lemondanak róla, hogy egyetemen menjenek és nem állanak az érettségizető bizottság elé. Akik pedig mégis rászánják magukat, rettegve mennek érettségizni és szinte előre látják maguk előtt a bukást. Még jó, ha a vizsgázók közül a fele keresztülmegy, sokszor azonban a felénél is többen buknak el. Az elbuktatottak közül már nem egy annyira elkeseredett, hogy — látva nyolc legszebb eszterdejének rajta kívül álló okokból bekövetkezett sikertelenségét — a halálba megy.

Most ismét öngyilkos lett egy elbukott érettségista, egy tizenhétéves esztendő, szépségének teljében levő fiatal leány.

Codarcea Gyula gyógyszerésznek, a józsefvárosi Kütil-tér 5. szám alatt levő gyógyszerár tulajdonosának a leánya, Codarcea Ilona, a temesvári Carmen Sylva leányliceumot ez év júniusában jó eredménnyel végezte. Szorgalmas tanuló volt, lelkiismeretesen tanulta be mindig a leckéit, az írásbeli feladatokat is mindenkor pontosan és szépen állította ki. Mindazonáltal a nyáron nem akart nekimenni az érettséginek, mert tudta, hogy ott nem saját tanárai előtt vizsgázik és hogy a bizottság mindig nagy szigorúsággal kezeli a jelölteket.

Hogy nyáron át semmi ne zavarja a tanulásában, elment Hátszegre, ahonnan néhány esztendő előtt szülőivel Temesvárra jött és ahol a nagyszülői is élnek és ott hónapokon keresztül ernyedetlenül tanult.

Körülbelül két hét előtt tért vissza Temesvárra, hogy nekimenjen az érettségi vizsgának. Az írásbeli vizsgálat sikerült is és Codarcea Ilona nagy reménységgel állott a szóbeli vizsga elé is.

Szerdán aztán villámcapásként hatott rá, amikor kihirdették előtte az eredményt, hogy megbukott. Sirva, kétségbeesetten ment haza és elpanaszolta szülőinek nagy szerencsétlenségét. A szülők látva leányuk fájdalmát, vigasztalták és megnyugtatták, hogy igyekeztek. Ugyilátszott, hogy ennek lesz is eredménye.

A szülők akkor nem is sejtették, hogy leányuk, aki napközben többször megfordult a gyógyszerárban, milyen rettenetes tervet forgat magában.

Pedig Codarcea Ilona akkor már készült a halálra és a gyógyszerár helyiségeiben való járása csak arra volt jó, hogy észrevétlenül nagyobb mennyiségű mérget vegyen magához. Este, mint rendesen, elbucszott szülőitől és aludni tért. Csüörtökön reggel nem kelt fel a rendes időben és szülői azt hitték, hogy az előző nap izgalmai megviselték, hogy most tovább alszik. Később azonban mégis csak benyitottak a szobájába és szölitették. Feleletet azonban nem kaptak

és rémülten látták, hogy a leányuk mozdulatlanul fekszik ágyában. Odarohantak hozzá, élesztgették, de meg sem mozdult. Azonnal elhívták a közelben levő Pinteau Vasul drt, aki már csak a beállott halált állapította meg. Megállapították azt is, hogy Codarcea Ilona luminállal mérgezte meg magát. Szülőinek levelet hagyott hátra, amelyben megírja, hogy

azért követett el öngyilkosságot, mert az érettségin annak ellenére, hogy sokat tanult és tudott is, megbuktatták.

A bukás szegényét nem tudja elviselni és inkább meghalt. Codarcea Ilona unokahuga volt Mihailu Emil kereskedelmi iskolai igazgatónak. Sorsa iránt városzerte nagy részvét nyilvánul meg.

A kincstári okolja

amiért egy fontos kötelezvénye elvesztett és ebből anyagi kár érte

Budapest, október 5.

Gróf Sturdza Demeterné, született Tihanyi-Treyler Mária érdekes keresetet adott be a budapesti törvényszékhez. Keresetében eladja, hogy Schwarzenberg Károly gróf 1913-ban írásban kötelezte magát, hogy haláláig évi ötezer aranykorona évjáradékot fizet neki. A grófnő 1917-ben Besztercebányán tartózkodott és akkor egy hatósági eljárás során bekívánták tőle valamennyi okmányát és többek között Schwarzenberg gróf kötelezvényét is. A csehek bevonulása

előtt Besztercebányáról az összes bírósági iratokat és így Sturdza grófnőt is a budapesti igazságügyminiszteriumba küldték. A grófnő ott többször kérte iratának kiadását. Keresték is azokat és végül azt válaszolták, hogy az összes iratok elkallódtak. A grófnő most a magyar kincstár ellen keresetet indított és kéri a bíróságot, kötelezze a kincstárt, hogy neki az ötezer aranykoronás évjáradékot folyósítsa, mert az iratok elveszése miatt igényeit a Schwarzenberg-örökösökkel szemben nem érvényesítheti.

Tömeges bukások teszik szomorúan emlékezetessé a temesvári érettségi eredményt

Temesvár, október 5.

A temesvári szóbeli érettségi vizsgálatok a Diaconovici Loga gimnáziumban működő bizottságnál tegnap befejezést nyertek. Tegnap még a temesvári német állami liceum kilenc jelöltje állott a vizgabizottság előtt és ezek közül hatan feleltek meg. Ezen bizottságnál elért eredmény igen szomorú és lesújtó. Póterettségire jelentkezett 165 növendék. Ebből 20 jelölt még az érettségi előtt visszalépett, 66 jelölt pedig az írásbeli során bukott meg és így összesen 78 jelentkezett az írásbeli sikeres eredménye után szóbelire. A 78 növendék közül a szóbeli érettségiben ennél a bizottságnál csupán 39 felelt meg, a többi elbukott. Tehát a vizsgára jelentkezett 145 diák közül

sikeresen végzett 39, vagyis csupán huszonhárom százalék. Az egyes intézetek közül a temesvári Diaconovici Logából vizsgára jelentkezett 58, megfelelt 13, az oravicai gimnázium 22 növendéke közül átment 4, az aradi leánygimnázium 20 növendéke közül átment 4 és a temesvári állami reáliskola 45 tanulója közül csupán 16 felelt meg.

A második bizottság előtt, amely a Carmen Sylva leánygimnáziumban vizsgáztatta, a temesvári piarista főgimnázium kilenc növendéke felelt meg. A zsidóliceum hat jelöltje közül ötven vizsgáztak sikerrel. Ez a bizottság ma még a Notre Dame és a Carmen Sylva növendékeit vizsgáztatja. Az arányszám ennél a bizottságnál jobb, mert átlag a diákok ötven százalékuk ment át az érettségiben.

Békéltető hang

a józsefvárosi katolikus hitközség kebelében kitört háboruszkodás körül

Temesvár, október 5.

A józsefvárosi katolikus hitközség ügyei az utóbbi időben ismételtén foglalkoztatták a sajtót. Számos nyilatkozat hangozott el pro és kontra, míg most Stachler Ádám, a józsefvárosi katolikus hitközség ügyvezető elnöke, választ fogalmazott meg, amelyben a különböző nyilatkozatokkal szemben a való tényállást megvilágítja. A nyilatkozat első része a józsefvárosi katolikus fiú elemi iskolára vonatkozik és megállapítja, hogy a német-sváb népközösség, vagy bárki másnak a támogatása nélkül maga a hitközség létesítette három esztendő előtt. Bárha azóta sok fáradozás történt is ennek érdekében, az iskola nyilvánossági jogát mégsem sikerült eddig megszerezni. Amíg a nyilvánossági jog hiányzik és amíg a hitközségnek nem áll

elegendő anyagi eszköz a rendelkezésére külön iskolaépület létesítésére, addig sem a hitközség, sem a plébános a jelenlegi állapotokon nem segíthet.

Stachler Ádám azután rátér a németek részéről a hitközségi jegyzőkönyveknek kettős nyelven való vezetésének követelésére és kijelenti, hogy a józsefvárosi hitközség autonóm testület és joga van önállóan cselekedni rajta kívül álló elemek beavatkozása nélkül. A hitközség által megállapított új alapszabályok jóváhagyás végett a püspöki irodában vannak. Ezek az alapszabályok a hivatalos nyelv tekintetében mindenkit kielégítő rendelkezéseket tartalmaznak.

Stachler Ádám végül nyilatkozatának befejezésében ezeket mondja még: — Nem felel meg az, hogy a templom új keresztjének gömbjébe helyezett ok-

mány csak magyar szövegű volna. Az okmány teljesen egyforma magyar és német szöveggel bír és azt ötven hitközségi tanácsstag írta alá, akik közül legalább huszonöt német eredetű. Ha tehát előbb ezeket megkérdezték volna, könnyen kiderült volna, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha az okmány csak egy nyelven készült volna.

Szeretnők hinni, hogy ezzel a józsefvárosi hitközségi háboruszkodás véget ér.

Mikor lesz vége a csendőri közegek brutalitásának

Temesvár, okt. 5.

Varga András, a Déli Hírlap kifutója, szerdán este kilenc óra után kerékpárján hazafelé igyekezett Ujkissodára. Egy másik kerékpáron mellette haladt az öccse. Amikor Ujkissoda elejére értek, Varga András biciklijének lámpája felmondta a szolgálatot és azért, bár a másik kerékpár rendesen volt világítva, lassan haladtak és a legközelebbi villanylámpához igyekeztek, hogy Varga András ott megigazítsa a lámpát. Azonban mielőtt odaértek volna, két csendőr megállította őket, Varga Andrást leszállították a kerékpárról, bevitték a közságháza pincéjébe, ott néhányszor porfalgatták, majd egy seprünyellal úgy elverték, hogy testén még most is látszanak a kék-zöld foltok. Azután elvették személyazonossági igazolványát és a kerékpár igazolványát is és hazaküldték. Ahhoz joga volt a csendőrségnek, hogy a sötét lámpással este haladó Varga Andrásról igazolassa, de honnan vette magának a jogot, hogy meg is verje?

Nem sokáig élvezhették a lopott zsákmányt

Temesvár, október 5.

Megirtuk, hogy Ottovay Arany aradi fiatalember Kisjenőn a csendőrség kezére juttatta a temesvári Zsuzsiféle csemegeüzlet betörőit. A temesvári rendőrség, amelynek részéről Csemiczky Imre rendőrkomiszár, Plank Frigyes detektívőnök és Costescu detektív folytatták a nyomozást, már a betörés felfedezése után órákban tudta a betörők neveit, mert a rablóromantikától elkábult fiatal bűnözőt, a helyszínén otthagytott dobozfedélre felírták a neveket: Balázs Ferenc, Milisin Svetko, Péterfi Péter. A negyedik, aki ugyancsak felírta a nevét, K. Elemér, aki még nincsen tizenhat esztendő. Keresték is a betörőket, azonban akkorára már elutaztak Temesvárról. A véletlen hozta magával, hogy Ottovaynak eldicsekedtek a betöréssel, aki aztán átadta őket Kisjenőn a csendőrségnek. A rendőrség szerdán este táviratilag kérte a kisjenői csendőrséget, hogy a betörőket hozza Temesvárra, ami ma éjjel meg is történt. A négy jómadár a zsákmány nagyobb részével megérkezett Temesvárra és jelenleg a rendőrprefektúra fogdájának lakói.

Hírek

Szüret

folyik szerke az országban, szüretelők dalától hangos a hegyhát és domboldal, gyűlnek a gerezdek, működnek a prések és folyik a must. Nemesak a szőlőföldek környéke zajos ilyenkor a vig lármától, hanem különösen hangulatos a szüreti mulatságok levegője. Ez a hangulat az ország földmivelő népét kiemeli a szürke hétköznapok egyhangúságából és sok szomorúságából.

Enekelnek, vigadnak, de ez a vigasság és dalolás nem a régi szüretnek goadtalan mulatozása. Elmúlt a régi szüretnek kedves hangulata. Mindenki érzi a reájanehezhető idők súlyos terhet. A nyomasztó adóterhek, a megélhetési, ezernyi baja és nehézsége, a sok jogosult panasz és sérelem nem járulnak hozzá, hogy az emberek jókedvű fokozzák. Szól a nóta ma is, de nem olyan vig, mint máskor, élcelődnek ma is a szüretelen, de a humor keserű: megfekszi az idők megnehezített járása.

Ugy emlékszünk vissza a régi régi szüretre, mint messzi-messzi levő távoli dolgokra, amelyeket lassan-lassan betakar a feledés fátyolával a múlt és csak a szomorú és nyomorúságos napok emlékét hagyja meg számunkra. Egyszer azonban csak el fog mulni a háborús utóbajok korszaka és akkor talán újra visszaér a régi szüretnek igazi hangulata, amelyben fentartás nélkül feloldódhat az ilyenkor örülni és vigadni vágyó ember lelke.

— **Uj állategészségügyi vezérfelügyelő.** Bukarestből jelentik: **P e t r e s c u** Dávid főállatorvost állategészségügyi vezérfelügyelőnek nevezék ki és egyúttal megbízást nyert a bányászati zooteknikai és állategészségügyi kerület vezetésével.

— **Erdészeti kinevezés.** Bukarestből jelentik: A földművelésügyi miniszter **E c o n o m u** Narcist, a temesvári erdészeti szakiskolai tanárát, a Vadászterdő erdőkerület vezetőjévé nevezte ki.

— **Opiumcsempészés — nagyban.** Newyorkból jelentik: A President Harrison oceángőzös fedélzetén a vámvizsgáló közegek háromszázezer font sterling értékű opiumot foglaltak le.

— **Járosy Dezső betegsége.** Megírtuk, hogy a budapesti Szent István Akadémia ma délután öt órakor ülést tart és annak programján Beethovenről szóló előadással **J á r o s y** Dezső pápai kamarás is szerepel. Járosy Dezső ma hajnalban akart Budapestre utazni, hirtelen jött betegsége azonban az utazásban megakadályozta. Járosy Dezső tegnap nem érezte jól magát és azért délután öt óra tájban a szeminárium előtt sétált, mert remélte, hogy a friss levegő jól fog tenni neki. Alig néhány percig járkált odakint, amikor hirtelen összeesett. A szemináriumból észrevették ezt, azonnal bevitték a szobájába és telefonon hívták hozzá **J o s e p h i** Arnold dr. orvost. Az orvos injekciót adott Járosynak, amitől megkönnyebbült, majd később álomba merült. Kezelő orvosának kijelentése szerint Járosy Dezsőnek két-három napig kell ágyban maradnia.

— **Orvosj. hir.** **M a n n h e i m** Géza dr. tudószakorvos (Dózsa-u. 4.) házaérkezett és rendelését megkezdte.

— **Elbocsátott rendőrtiszt.** Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial legújabb száma királyi rendeletet közöl, amely szerint a belügyminiszterium előterjesztésére **K l e k n e r** József a resicai rendőrségnél szolgálatot teljesítő első osztályú alkomiszárust különböző vétségek miatt a szolgálatból végleg elbocsátotta.

— **Az izléstelen trükk netovábbja.** Bécsből jelentik: **Winkler** Ernő töltőtollgyáros izléstelen reklámjaival már sok bosszúságot okozott úgy a közönségnek, mint pedig a hatóságoknak. Most ismét elkövetett ilyen otromba reklámot. A lapok megírták, hogy a Rax-havason egy csomagot találtak és bucsulevelet, amelyben két leány megírja, hogy öngyilkos lett. A hatóságok napokon keresztül keresték a holttesteket, de hiába. És mivel nem találták azt a címzettet sem, akinek az öngyilkosok a csomagot el akarták juttatni, felbontották azt. Meglepetésükre egy csomó **Winkler-féle** töltőtollat és reklámecédulát találtak abban. Mikor az izléstelen trükk kiderült, a hatóságok eljárást indítottak **Winkler** ellen, aki azonban az idézés elől megszökött.

* **Női kabátzövegek** legújabb és legmodernebb színekben legolcsóbban beszerezhetők **D é n e s** és **P o l l á k** cégénél.

— **Uj villamosvonal — forgalmi akadály.** A városi villamosvasut igazgatósága új villamos vonalat épített, amely a Hunyadi-utj vonalából elágazva az Emmausz-utca irányában halad, majd megkerüli a József-téri parknak egy részét a kocsitron kanyarodva befordul a tavaly létesített transzformátorház mellett a parkba. Igaz ugyan, hogy ez a vonal csak ideiglenes, mert gépek és anyag szállítására szolgál, de azzal, hogy a kocsitrona rakott talpfák kal fektették a síneket, az ottani uttesten lehetetlenné tették az autók és kocsik közlekedését, amelyek a kocsitron magasan álló új villamosvonalon nem tudnak keresztül menni. Remélhetőleg ez csak néhány napig tart és az új villamosvonalat hamarosan lebontják.

— **A Szimplon két hálókoesija.** Október elsejétől kezdve úgy reggel, mint este Temesvárról induló Szimplonhoz a nemzetközi vasúti konferencia döntése értelmében még egy hálókoesit csatolnak. A Szimplon ezentúl két hálókoesival közlekedik.

* **Tényi Irén** tánciskolájának kezdetét, az Erzsébetváros, Michels-féle (v. Novotny) vendéglő tánctermeiben szinpad renoválás végett okt. 9-ére halasztotta el. Beiratkozni és érdeklődni lehet a vendéglősnél.

Figyelem! Halfogyasztók!!!

Kiváló aranysárga angol

vollbücklingjeink

naponta frissen füstölve, mától kezdve megint minden fűszer és csemegeüzletben kaphatók.

Lei 12-ért darabonként.

Kérjen mindenütt

K A L L A gyártmányt.

— **A megye bepanaszolta a miniszter.** Brassóából jelentik: A brassói ítélőtábla, mint közigazgatási bíróság a napokban érdekes pert tárgyal. Háromszék megye nagytanácsa panaszt nyújtott be a belügyminiszterium ellen, mert az a vármegye költségvetésének jóváhagyása során negyedmillió leit állított be iskolaépítési célra. A nagytanács érvelése szerint a miniszternek joga nincsen, hogy új tételket állítson be a költségvetésbe.

— **Hirtelen elhunyt kereskedő.** Megírtuk, hogy **F e h n** Béla józsefvárosi lakos, aki hosszú időn keresztül Uj-szentesen köztisztviselőként álló kereskedő volt, a Preyer-utca sarkán hirtelen rosszul lett, összeesett és rövid szenvedés után meghalt. A temetés ma, pénteken délelőtt tíz órakor lesz a gyárvárosi katolikus temető kápolnájából a családi sírboltba. Az elhunyt felesége, gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Az Erzsébetváros magyarsága a szegény diákokért.** A Magyar Párt erzsébetvárosi tagozata vasárnap, október 7-én nagyszabású Petőfi-ünnepélyt rendez a Novotny-féle vendéglőben és a tiszta jövedelmet szegény magyar tanulók segélyezésére fordítja. Az eseményt kizárólag Petőfi Sándor emlékeztetének szentelik és azon előadásra kerülnek Petőfi megzenésített dalai, lesznek szavalkók és előadás Petőfi Sándorról. A műsor szereplői **Hajdu Frigyes dr., Bojincané-Kulcsár Juliska, Kubán Rózi, Gyulay János dr., Movrin József dr., Mierzinszki Baba, Bakos László és a Glória-dalegytel.**

* **A Royal kávéház-variété** októberi műsorának kiemelkedő számai: **Overgrand** akrobata mulatt partnernőjével, **Surlya** eredeti görög táncművész, a bájos **D'Alvern** nővérek egész új eredeti énekes táncszámaikkal, a kis **Magdus** a jövő táncművésznője és **Rin-Tin-Tin** a csodakutya. **K á l l ó** Géza teljes zenekarával hangversenyez. Pont fél 11 órai kezdé. A bárban tánc és jazzband.

— **Virágkiállítás Temesvárott.** Az Országos Kertészegyesület temesvári fiókjá november tizedikétől tizenharmadikáig bezárólag chrysanthémum kiállítást rendez. A kiállítást **D e m e t r o v i c i** Mihály, a városi kertészet igazgatója, bizottság élén készíti elő és abban részvesznek az összes temesvári és vidéki kertészek. A virágkiállítás után a **Fauna**, temesvári kiskisállat tenyésztőegyesület rendez kiállítást. A **Fauna** is hozzájárított már a kiállítás előkészületeihez. Ez a kiállítás november tizenhetedikén és tizennyolcadikán lesz megtekinthető.

— **Viharban elsüllyedt hajó.** Newyorkból jelentik: **Celeano** holland teher szállító gőzös az Atlanti óceánon nagy viharba került. A hajó személyzeteképtelen volt megbirkózni a viharral és negyven főnyi legénységével együtt elmerült. A legénység megmentésére mentőhajók indultak. Eddig még nem érkezett híradás, hogy a mentési munkálatok milyen sikerrel jártak.

— **Tragédiát rendezett a szerelem.** Csernoviczből jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le a városban. **L o p u s a n c h y** Andrei törzsermester egyetlen revolverlövessel leterítette **Z a v e s c h i** Alma tizenöt éves leányt, majd föbelőtte magát. A leány meghalt, az örmestert súlyos sérüléssel kórházba szállították. A hátrahagyott bucsulevélből kitűnt, hogy a fiatalok közös elhatározással akartak a halálba menni, mert a szülők nem egyeztek bele leányuk házasságába.

— **Két gyermekgyilkos anyja.** Komáromból jelentik: A komáromi ügyészség két gyermekgyilkos anyát tartóztattott le. Az egyik **S e p e t k o** Anna husz éves leány, aki magzatát a szülés után megölte és a kertben elásta, a másik pedig **K o n o s n e l o v** Mária szintén husz éves leány, aki ujszülött gyermekét egy zsákba varrta, majd bedugta a kemencébe, ahol a csecsemő megfulladt. Ügyükben tegnap tartották meg a főtárgyalást és az enyhítő körülmények figyelembevételével egyenkint négy havi fogházra ítélték őket.

Megérkeztek

a legújabb őszi árak u. m. Poulowerek, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, gallérok stb. legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, beszerezhetők. 2561

„Gentleman“ cégnél
Cetate, Strada Merzy No. 6. (Galgon-ház)

— **Még egy sikkasztás.** Konstancából jelentik: Az ügyészség le tartóztatta **T o m e s c u** Miklós adófőnököt, akiről a rovacsolás során megállapították, hogy az adópénztárból háromszázezer leit sikkasztott és a sikkasztott összeget saját céljaira használta fel.

* Ha Temesvárra jön, kerje mindent az ingyenes tájékoztatót (Con-luctorul prin Timisoara)

Saját orvosa mondja, hogy egyedül

„OLLA“ GUM. . ?

csak „Olla“ a megbízható óvszer. Ne fogadjon el utánzatokat.

Eladó szőlő

Gyórokon (Arad-H. gyalján) nyolc kat. hold nemes szőlő, présház, pince teljes felszereléssel, négyszobás lakóház, vincellér-lak, konyha-kert, 1 hold kenderföld, négyszáz méter utcai front az Arad-hegylajai villamos mentén szabadkézből eladó.

Az egész telepen villanyvilágítás.

Érdeklődőknek szivességből felvilágosítással szolgál:

Várnay Elemér dr. ügyvéd,
Temesvár, Str. Brediceanu 2.
2595

Szénzációs könyv

azokról a nőkről, akik a divatot kreálják és azokról, akiknek kreálják

Temesvár, okt. 5.

Bibescu hercegné, leánynevén Lahovary Márta, aki évek óta Párisban él és csak ritkán látogat hazaszékezer holdas romániai birtokára, az utóbbi esztendőben két-három könyvet írt, amelyekről Párisban sokat beszéltek. Ez a literay lady, mindazok számára, akikkel a női ruha érdekel, most megírta, hogy milyen nők kreálják a divatot és milyen nők azok, akikért a divat elsősorban kreálódik.

Fölvonul benne riportszerű precizitással mindenki. Például a nő, aki nem csapatostul, barátokkal megy a szabóhoz, mint az angol nők, festővel vagy szobrászsal, mint az orosz dámnak; pláne a férjjel, mint az argentinaiak! Az a nő, aki, természetesen francia s egyedül megy a szabóhoz, végignézi egyetlen véleménynyilvánítás nélkül, ától z-ig a kollekciót, azután bemegy a tükörszobába és rendel.

Tudja, hogy mit akar, tudja, hogy mi a blöff a divatban, tudja, hogy a párisi élite számára mit kell mellőzni a divatból kidobálni és mindenkélt: önmaga iránt kiméletlen. Nem a szépségére gondol, amikor ruhát rendel, hanem a fogyatkozásaira, azokat kiméli meg a divat tulza-aitól. A párisi nagy cégeknek ez a nő a legnehezebb vevője, mégis az egész ház csak őt tiszteli és ő előtte deferál.

Beszél még Bibescu hercegné a kétféle nőről: az egyikről, amelyik mindig kényelmes, nagy keztyűt vesz, a másikról, akinek mindig egy számmal kisebb keztyű kell, mint amilyen a keze. A kiskeztyű-ök fölött ironikusan mosolyog: a kis keztyűt kicsinyes természet jelének mondja, öröklött rabszolgaságnak, mert a szabadságot a kéz szabad mozgásában is szeretni kell...

De a divatházak belakóiról is vannak érdekes megfigyelései. Beszél a tervezőnőről, aki, mint egy királyné, a nagyközönség számára láthatatlan régiókban honol s akihez Bibescu hercegné is legmagasabb helyről jött ajánlólevéllel tudott csak bejutni. Napfényes teremben, a legfelsőbb emeleten, csönd, tükörfalak, egy íróasztal s vagy husz ember nagyságu próbababa fából, a legkülönbözőbb

— Megdézsmálta a mozi pénztárát.

Budai Ferenc zombolyai lakos 1927. év nyarán moziban volt, amikor kilopott a mozi pénztárából ezerhuszonöt lejt. Tetőt azonban Schmidt János mozitulajdonos észrevette. A temesvári ügyészség vádat emelt Budai ellen és ügyét tegnap tárgyalta a törvényszék. Budai teljes beismerésben volt. A törvényszék tíz napi fogházra ítélte.

pókokban — és egy nő, parancsoló arccal, elmélyült vonásokkal, kimért szavakkal, a tekintély nyomatékos gesztusaival; itt él, gondolkodik, tervez, néhány gombostűvel, óriás ollóval, nyers vászonnal próbálkozik és itt teremti meg évenként kétszer kétszáz új ötlettel — a Divatot! És ha jó-nak látja mellőzni a ruhákon a kapcsokat — őt világrészben megállít gépeket és elorvaszt iparokat; ha jó-nak látja fölkapni a recésszalagot — őt világrészben elindít gépeket és fölpezsdül kenyértelen munkaágakat!...

És beszél a hercegné Madame Aline-ról, az első elárusítónőről, akit ez a megszólítás épp úgy megkülönböztet alantosaitól, mint ahogy a francia udvartartásban is egykor a király leányait hívták Madame Adelaide-nak, vagy Madame Victoire-nak, Madame Aline helyettét már csak Mademoiselle Simonenak nevezik — s a többi elárusító be kell érje vezetéknevével: Madame Legrand, Madame Langlois...

A hierarchia itt egészen tökéletes! Madame Aline pedig tényleg úgy él, mint a legnagyobb urak, autója, háza vidéki villája van és novemberben elindul külföldi körutjára; elmegy Madridba a spanyol királynéhoz, Cannesbe Rubinstein Idához, Luxorbába az egyiptomi princesszekhez, akikkel kirándul Thébába. Mindenütt elad mindent, amit eladni jónak lát s emellett azt a benyomást teszi, hogy ő osztja kegyet.

Hanem a finom párisi kis munkánőről is beszél a hercegné. A rendelt ruhával baj van... a legfőbb sebést kell műtetre hívni, élet-halál operációra és lejön a műhelyből — Marguerite. Se kisasszony, se asszony. Csak Marguerite, aki varrja a ruhát. Kis, vérszerény leány, husz éves lehet, tizenötnek látszik. »Olyan — mondja az író —, mint egy kültekli románé hősnője; olyan szomorú. Fekete ruháján a szív helyén egy darabka flanelt visel, amelybe hét gombot tűt tűzött»...

Erről a hétgombostűs Marguerite-ről olyan finom és belső szavak fakadnak Bibesuné tollából, hogy ezzel megnyerő portrét rajzolt — önmagáról.

Dénes Zsófia.

* A Lloyd Suterain Étterem elegánsan fényesen, modernül átalakítva, berendezve e hó 6-án, szombaton este nyílik meg, amely finomságban, előkelőségben vetekszik bármelyik világvárosi étteremmel. A délelőtti órákban már különféle zonareggeli és frissen csapolt Record Speciál sör. Este 9 órától Marian szalón- és jazz-zene-kara mellett az uri közönség táncol. Szolid polgári árak.

— A Déli Hírlap panaszkönyve. Kapjuk a következő levelet: Igen tisztelt Szerkesztőség! Három hét előtt nagy örömet keltett a Dózsa-utcában éjjel hazafelé menő közönség körében, hogy a Dózsa-utcában az uttest közepe fölött új nagy villanylámpákat helyeztek el, amelyek valóban kitűnően világítottak. Azonban az történt, hogy időközben több lámpa — ki nem derített okból — felmondta a szolgálatot és senki nem néz utána a dolognak. Van-nak utrészek a Dózsa-utcában, ahol egymásután három-négy lámpa nem ég és azokon az utcarészekeken pokoli sötétség terjeng. Ilyen sötét része a Dózsa-utának a Stefánia-utca kereszteződésének környéke és a Dózsa-utcai park frontja. Ha már megcsinálták az új világítást, talán mégis jó lenne utána nézni, hogy az működik-e.

— A Szukosz ünnep két utolsó napján az esti istentisztelet a belvárosi zsidótemplomban pénteken és szombaton folyó hó 5-én és 6-án fél hét órákor kezdődik. Szombat és vasárnap délelőtt 10 órákor muszafistentisztelet, előbbi napon predikációval. Maskir szombat reggel 8 és délelőtt 11 órákor. Szombat este fél 7 órákor Szimehasztóra előesti istentisztelet tórákörmenettel.

* Angol férfi szövetség ragláznak, téfikaátnak, ruhának nagy választékban beérkeztek és legolcsóbban beszerezhetőek Dénés és Pollák cégnél főútlel, Gyárvaros Andrassy-ut, Fióküzlet: Belváros, Mercy-utca.

Okt. Tanase
6. 120 tagu revütársulata
7. a színházban.
Szombat Vasárnap d. u. előadás
Vasárnap mérsékelt helyárak al.

— Kávéházban ellopták a kabátját. Biró József tisztviselő vasárnap este a Lloyd-kávéházban volt és mikor haza akart menni, meglepetve látta, hogy valaki ellopta a kabátját. A lopásról jelentést tett a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Biró József szerdán este az utcán járt, amikor egyszerre csak megpillantott egy fiatal embert, aki az ő kabátjában sétált. A legközelebbi rendőrrel bevittette a rendőrségre, ahol kiderült, hogy az illető fiatalember Theil Dániel nagyszabeni ügynök. Elmondta, hogy a kabátot Ballreich Mihály nevű barátja lopta a kávéházban és neki adta. A rendőrség a Theil által megadott lakáscímen megtalálta Ballreichot, akit szintén előállítottak. Ballreich a lopást beismerte és elmondta, hogy a kabátot azért adta Theilnak, mivel az most haza akart utazni Nagyszabembe és megkérte, hogy vesse haza a lopott kabátot.

* Bánátj Szanatórium Timisoara Strada Odobescu (Holló-utca) Nr. 2., felvesz sebészeti-, nőgyógyászati-, szülészeti-, orthopédiai-, bel-, gyermek-, ideg-, bőr- és malária oltások. Röntgen, diathermia, elektrotherapia. Első, második és harmadik osztályu ellátás. Telefon: 23-46.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-derit, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Makulatura

kapható a
DÉLI HIRLAP
kiadóhivatalában

— A NYUGAT október 1-iki számának gazdag tartalmából mindenkélt az a kis vers-anthológiát kell kiemelni, amelyet a fiatal költőgárda, Erdélyi József, Illyés Gyula, Berda József, Marconnay Tibor, Sági Márta és Zelk Zoltán új terméséből ad a folyóirat. A szépirodalmi részben Kaszák Lajos nagy feltűnést keltett regényének, az Angyalföldnek új fejezetein kívül Kernách Ilona pompás humoru egyfelvonásosát („A fityegő fityegő”) és Ormos László elbeszélését („The sisters Arizona”) találjuk. A kritikai rész kimagasló közleménye Hetényi János cikke, amely Leopold Zieglert, a német böleselő-triász (Spengler, Keyserling) harmadik, nálunk még nem eléggé ismert tagját méltatja. Antonio Widmár a most megjelent első olasz nyelvű magyar lírai anthológiát ismerteti. Irodalmi kritikákat többek közt Fenyo Miksa, Illyés Gyula, Földi Mihály, színházi cikkeket pedig Ignotus, Schöpflin Aladár és Tersánszky J. Jenő írtak. A szám bejelenti, hogy az 1928. évi Ady-plakett nagy sikere után a Nyugat az 1929. évre előfizetői számára Babits-éremet veret. A Nyugat október 1-én belépő új előfizetői az Ady-plakettet még megszerezhetik. A plakett bolti ára 900 lei, — mindenki aki kötelezi magát, hogy egy éven át a folyóirat előfizetője marad, ingyen juthat hozzá. — A Nyugat előfizetési ára negyedévre 300 lei, egyes szám ára 60 lei. Kapható és megrendelhető minden könyvkerekedésben: főbizományos Pallas, könyv- és lapterjesztő vállalat, Cluj, Strada I. Raftiu A.

Dohnányi-Kilényi
hangverseny
Bösendorfer-zongorán a
18. színházban
Csütörtök
Jegyek 40—200—lei a színházi pénztárnál.

— Borzalmas vérfürdő a cigánynegyedben. Pozsonyból jelenik: Pobedin faluban két ház leégett. A lakosság azt hitte, hogy a falu határában tanyázó cigányok műve a tűz. Erre éjjel kapával, kaszával és fejszékkel felszerelve megtámadták a cigánynegyed mély álmába merült lakosait és borzalmas vérfürdőt rendeztek. Három férfi, három asszony és három gyermek a helyszínen meghalt, három cigányt haldokolva szállítottak a kórházba, a sebesültek száma meghaladja a huszonötöt.

* Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében ma a következő menü 50 lei: gulyás leves, borsó piré debrecenivel, sertés karaj burgonyával és salátával, sajtos nudli vagy szöllő. Két fogásos esti menü 30 lei. Abonánsok házon kívül is felvétetnek. Ebéd vacsora 1800 leitől feljebb. Naponkint frissen csapolt „Record” special sör.

Reklámok, hirdetések tervezését

Jó Klisé Biztos Siker!
MŰVÉSZI KIVITELBEN OLCSÓN KÉSZŰ
FENYŐ CINKOGRAFIAI MŰINTÉZTETÉSE
TIMIȘOARA

Rózsák között pihen majd Temesvár, amely számos parkkal és diszes virágokkal gazdagodik

Temesvár, okt. 4.

A város rendezési és szépítési terveinek végrehajtásában nagy szerepe van a városi kertésznek. A régi parkok rendezéséről, átépítéséről, új parkok létesítéséről, terek parkosításáról van szó. Demetrovics Mihály, a városi kertészet igazgatója, erre vonatkozólag nagyszabású tervet dolgozott ki, amelynek első része a Lloyd-sornak és a Jenőherceg-ternek virágágyakkal való ellátása, már meg is történt. Most aztán serényen dolgoznak, hogy a terv fokozatos megvalósítása lehetővé váljék. Az ősz bekövetkeztével, amikor a vegetáció alábbhagyott, nekilátnak a különböző helyeken a földmunkák elvégzésének, hogy a jövő ezentúl a parkosítás és virágágylétesítés gyorsabban menjen.

Nagy változáson fog átmenni a Seudier-park. Az eltávolított Seudier-szobor körül virágágyak lesznek és azok között három világító szökőkút fog emelkedni.

A szökőkutak újrendszerek lesznek, amennyiben semmi víz nem megy veszendőbe, hanem visszakerül a vízvezetékbe. A lebontott vendéglő helyére rózsák kerülnek. A vasuti vágány felőli rész teljesen rendezve lesz és ott külön kis játéktereket csinálnak gyermekek részére. A fasorban épülő új vendéglő köré dísznövények kerülnek. Ugyancsak most kezdik meg a munkálatokat a Fehér Kereszt kórház előtti gödrös terület rendezésére. Ide terraszos lugasokat építenek virágsegélyes utakkal.

A város díszére fog szolgálni a Belvárosban a Hunyadi-kastély előtti tér rendezése is.

Virágparkot létesítenek ott is és a közepén nagy bazént építenek, amelynek szobrászati kiképzése lesz.

Ezt a bazént szintén a télen ássák ki, kora tavasszal betonozzák úgy, hogy husvétra már teljesen készen lesz. A harmadik nagy munkája lesz a városi kertésznek a Ferenc József-ligetnek egészen a Regattáig való meghosszabbítása. Itt nagy rózsás kertet — rosariumot — létesítenek. Nemzetközi rózsakiállítás rendeznek itt tavasszal öt holdnyi területen és Európa legelső rózsatermelő cégei beígérték már részvételüket. A résztvevő cégek egyenként sokezer rózsát fognak elültetni és azok a kiállítás végével a város tulajdonába mennek át azzal, hogy minden rózságyon tábla fogja hirdetni az ajándékozó cég nevét. Ennek az új liget résznek egyik sarkába a városi kertészet nagy kiállítási csarnokot tervez. Ennek megépítésére a kereskedelmi és iparkamarát, az iparosok szindikátusát, a kereskedők egyesületét és az ipartestületet együttesen kívánja megnyerni.

Ez a csarnok állandó helye volna az árumintavásároknak, ezenkívül a különböző ipari és kereskedelmi kiállításoknak.

Azonkívül pompás terveket dolgozott ki a kertészet a Coronini-ternek — amelyen a gyárvárosi katolikus plébániatemplom van — a parkosítására és virágágyakkal való ellátására. Ennek a tervnek a végrehajtása érdekében most folynak a megbeszélések a gyárvárosi katolikus hitközséggel.

A városi kertésznek a Bega mel-

letti harminc holdas telepén nagy előkészületek folynak, hogy a tavaszkor, amikor az új parkoknak és virágágyaknak a létesítésére sor kerül, elegendő virág álljon rendelkezésre.

Az üvegházakban és melegházakban máris ezer-zámra nevelik a különböző virágokat és dísznövényeket, amelyek a földmunkák téli elvégzése után kiültetésre kerülnek.

Közgazdaság

A Temesvári Sörgőzde

Részvénytársaság évi közgyűlése

Temesvár, október 5.

Ezen vállalat, elnöke Szana Zsigmond vezérigazgató elnökelete alatt e hó 4-én tartotta meg a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. tanács-termében 44-ik rendes évi közgyűlést. A Szidon Oszkár igazgató által előterjesztett igazgatósági jelentés elsősorban megemlékszik a vállalat sok évi igazgatósági tagjának Bader Henrik, Timisoara város díszpolgárának elhunytáról. A közgyűlés felemelkedéssel adott a nagy halott iránti tiszteletének kifejezést.

Az igazgatósági jelentés megemlíti továbbá, hogy a Sörgyár a Clujon létesített, mesterséges hűtéssel és jéggyártással teljesen modernül felszerelt depot felállítását által eladási szerződését kiépítette és dacára az utolsó év erős versenyének, mégis sikerült a vállalatnak majdnem az előző évi kiállítását elérnie. A sörgyárak között

létrejött megállapodás, amely hivatva van az utóbbi időben a sörszakmában lábrakapott kinövéseket eliminálni, a folyó évben üdvös hatását éreztetni fogja. A Sörgyár vezetése alatt álló Román Diamant-Társaság a lefolyt üzletévben ugyancsak jó eredményeket ért el.

A közgyűlés elhatározta, hogy a rendelkezésre álló nyereségből részvényenként 70 lei osztalékot fizet és a vonatkozó szelvény e hó 5-étől kezdődően a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. pénztárainál beváltatik. Az értékesítési tartalékalap 1,306.650 leiel dotálta. A vállalat nyílt tartalékjai ezeketán 13,400.000 leit, az értékesítési tartalékalap pedig 10 millió leit tesznek ki. Az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjai újból választottak; az igazgatóságba pedig tagként Bocu Szevér képviselő választott.

RÁDIÓ

Péntek. (Október 5.) Budapest. 12 óra: Harangszó, utána kamarazene. 5 óra 45: Operett-részletek — zenekari hangverseny. 7 óra: Békffy László konferál. 9 óra: A honvédzenekar hangversenye. 10 óra 15: Magyar Imre zenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Délutáni zene. 8 óra 5: Musil Klára kamarazene és Gallos Herman opera-énekes közreműködésével zenés visszaemlékezés. Utána tánczene. Berlin. 4 óra 30: Zene. 9 óra: Schubert-est. Utána esti hangverseny. Brinn. 12 óra 15: Déli hangverseny. 7 óra: Esti hangverseny. Langenberg. 5 óra 45: Kamarazene Kötter Pál tenorista közreműködésével. 8 óra 5: Az eladott menyasszony című opera közvetítése. Milánó. 12 óra 30: Rádió-kvintett. 4

óra 30: Jazzband. 5 óra 20: Gyermekekzenek. 8 óra 50: Szimfonikus hangverseny. Nápoly. 5 óra: Suciani Marió baritonista hangversenye. Donna Juanito opera közvetítése. Prága. 12 óra 15: Déli hangverseny. 4 óra 30: Kamarazene. 8 óra 30: Hangverseny. 10 óra 10: Könnyű zene. Toulouse. 12 óra 45: Hangverseny Mendelssohn műveiből. 1 óra: Grieg-zene. 1 óra 30: Jazzband. Varsó. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: A varsói filharmonikus hangversenye.

Szombat. (Október 6.) Budapest. 12 óra: Déli harangszó, utána gramofonzene. 5 óra: Missziós rádióüzenetek. 6 óra: Az október hatodik gyásznapja közvetítése a magyar királyi operaház énekkarának és kamarazenekarának közreműködésével. 7 óra

Temesvári Első Takarékpénztár

Timisoara, Szent György-tér 1.

Fiókok:

Temesvár-Józsefváros, Bul. Berthelot 25
Temesvár-Gyárváros, Str. Dacilor 20

Alapítási év 1845.

Saját tőke 65,000.000 lei. Betétek 350,000.000 lei.

Kölcsönöket ad

a legkedvezőbb feltételek mellett

Betéteket elfogad

avista és felmondásra.

2865

30: Hunyadi László opera közvetítése. Bécs. 11 óra: Délutáni zene. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 7 óra 15: Kamarazenehangverseny. Berlin. 4 óra 30: Délutáni zene. 8 óra: Wildgans Liebe című tragédiája előadásának közvetítése, utána tánczene. Frankfurt. 1 óra: Gramofonhangverseny. 4 óra 35: Részletek klasszikus operettekéből. 9 óra: Operett-est. Utána tánczene. Hamburg. 4 óra 15: Olasz duettek zongorakísérettel. 4 óra 25: Zenekari hangverseny. 6 óra 15: Esti hangverseny. 8 óra: Nanon című operett közvetítése. München. 2 óra 30: Gramofonzene. 4 óra: Schrammelzene. 5 óra: Szórakoztató zene. 7 óra: Hegedűhangverseny Paganini műveiből. Prága. 12 óra 15: Déli hangverseny. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 25: Esti hangverseny. Stuttgart. 3 óra: Népdalok zenekísérettel. 4 óra 35: Részletek klasszikus operettekéből. 8 óra 15: Régi kamarazene. 9 óra: Operettzene. Toulouse. 1 óra 20: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny. 9 óra: Operettzene.

Sport

Osztrák-magyar válogatott mérkőzés Bécsben. Október hetedikén került eldöntésre Bécsben az osztrák-magyar válogatott mérkőzés. A magyar csapatot már összeállította Kiss Tivadar szövetségi kiküldött. Meisl osztrák szövetségi kapitány is most állította össze csapatát következőképpen: Franzl, Siegl, Wesely, Gschweid, Horváth, Schrameis, Tandler, Frühwirt, Schott, Wesely II. Teljesen új emberek is szerepelnek ezúttal az osztrák válogatott csapatban. A magyar csapat szombaton indul Bécsbe. A magyar csapat felállítását a következők: Ujváry, Fogl II, Fogl III, Wéber, Bukovi, Kalmár, Ströck, Takács II, Turay, Hirzer és Kohut.

Nyíltér

(Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Felhívás!

Az Amitié-rendszert Temesvároban a hatóság fél év előtt megszüntette. Tekintettel arra, hogy a vállalkozást a tulajdonos likvidálni kívánja, felszólítja mindazokat, akiknek még be nem váltott gyűjtőlapjuk van, vagy akiket nyereséggel kisorsoltak és ezt még nem vették fel, e hó 8-ig este hat óráig a Bánát hangversenyirodában jelentkezni sziveskedjenek, ahol úgy a megtelt gyűjtőlapokat, mint pedig a nyereségeket beváltják. A be nem váltott gyűjtőlapok és nyereségek ellenértékét Siposs Arpád, az Amitié szerzője és romániai tulajdonosa a kereskedők és közönség nevében a temesvári újságírók özevgyés árvaalapja javára ajánlotta fel. Ezért felkérjük mindenki, aki megtelt gyűjtőlapok birtokában van, hogy ezekkel hétfőn este hat óráig a Bánát hangversenyirodában jelentkezzen, ahol a kifizetések történnek.

* Bársony, flanel és barchend házi pongyolának, pyjamáknak legújabb divatszínében és nagy választékban legolcsóbban beszerezhető Dénes és Pollák cégnél, Gyárváros, Andrásy-ut, Fióktűzlet: Belváros, Meroy-utca.

Apróhirdetések

Levezetés

"H. Sz." jelige kérem címét a kiadóhivatalban sürgősen leadni. (3002)

Alkalmazás

Keresetnek személyazonossági igazolvánnyal ellátott és bejelentett lakás felett rendelkező személyes garanciát nyújtó egyének lapárusításra Bővebb felvilágosítást ad hétfőn okt. 8 án, d. u. a lap kiadóhivatala. (2916)

Ügynökök jutalék ellenében felvétetnek. Feltétel magánfelek látogatása, technikai újdonságok terjesztésére. Csak megbízható urak jelentkezzenek: d. u. 3-5 ig. Dózsa-utca 28, ajtó 1. (2922)

Szűcs munkásnők és munkások felvétetnek. Winternitz divatruház, Lloyd sor, Löffler-palota. (2970)

Férfikonfektio ügyes elárusítót keres. Írásbeli ajánlatokat fizetési ígnyekkel. Fuchs Sándor címére, IV. ker., Scudier-tér 6. szám alá kérek.

Gyermektelen vidéki házaspár, jól főző, tisztos séges minden szakácsnőt keres. Jó bánásmód, utiköltség megtérítve. Cim a kiadóhivatalban.

Ondoláló kisasszony azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. (3004)

Villany és vízvezeték-szerelő felvétetik. Deák Sándor, Hattyu utca 4.

Allást keres

Pedikürt és masszírozást házaknál vállalkoz. Kém-utca 12, ajtó 6. Gyárvaros. (2932)

Több évi gyakorlattal bíró gyermekgondozó nő (nőrs.) állást keres. Cim: Arok-utca 45, ajtó 2, (2992)

Adás-vétel

Jó karban levő 2 vaskályha eladó. Cim: II, Pac-irta-utca 22a.

Körisfa hálók csodás olcsó áron kaphatók részletfizetésre. Bogáros Lajos, műbutorasztaloznál. Király-utca 34, III. ker. (2929)

Jó karban levő férfiruhák, férfi téli és átmeneti kabát és finom őszi-téli nőiruhák, női télikabát olcsón kapható. Cim a kiadóban. (6100)

Teljesen új asztali tűzhely sürgősen eladó. III. ker., Korona-utca 13, balra 2. ajtó.

Jókarban levő gyermekkosci eladó. Borsos, IV. ker. Fröbl-u 3. (2996)

Pékműhely üzlethelyiséggel Józsefváros, Scudier-téren berendezéssel együtt eladó. Cim a kiadóban.

Legolcsóbban családi házakat 40-800 □ telekkel csak Újszentes 17. szám alatt vehet. (2723)

Lakás

3 szobás lakást sürgősen bébe keresek. Modern, kertés lakás legyen. Cimeket „Vidék” jeligére a kiadóba kérek. (3416)

Keresek a Belvárosban egy modern 4 szobás lakást, lehetőleg a Lloyd-soron. Cimeket „Lelelépést nem fizetek” jeligére kérek (3448)

Keresek egy 6-8 szobás lakást a Lloyd-soron vagy a Liget-uton. Cimeket „Modern” jeligére a kiadóba kérek (6412)

Különféle

Teljes ellátást kaphat 1-2 fős zsidó családnál. Gondos felügyelet, közel a zsidó liceumhoz. Cim Engel, Erzsébetváros, Hungária-ut 3. szám, I. em., 7. ajtó.

Kyxl Tükörfényes lesz körme, ha Savoly Kyx körömport használ. (2946)

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gábor Emil

(Folytatás).

10 — Még nem nagyon, annyi tény, hogy a gyertyát már a kezemben tartom, amellyel bevilágíthatnék ennek a rejtélynek a homályába, azonban még hiányzik a gyufa, amellyel ezt a gyertyát meggyújtsam.

— Ugyan, ne élcelődjön, — jegyzte meg ingerülten a vizgálóbíró.

— Kérem, én csak azt akarom mondani, hogy a dologban még nem látok tisztán. Mindenesetre kérem a doktor urat, hogy legyen szives a grófnő hulláját tüzetesen megvizsgálni és különösen a fejsebeket, amelyek valami tompa szerszámtól származhatnak. Nem vagyok orvos, de nekem ezek a sebek igen gyanúak.

Valamennyien odaléptek a hullához és figyelmesen vizsgálták. A jegyző megjegyezte:

— Itt van ez a seb a homlokon, nekem úgy látszik, hogy itt nincsen semmi véraláfutás.

— Ha az orvos ur a sebeket tüzetesen megvizsgálja és vizsgálatának eredményét közli, akkor azt hiszem, megkapom azt a gyufaszálat, amellyel meggyújthatom a gyertyát és bevilágíthatok a homályba.

Mielőtt a beszélgetést tovább folytatták volna, belépett a szobába Pista, a bíró kocsisa és közölte Keménnyel, hogy jöjjön azonnal haza, mert hívatják.

— Micsoda dolog ez, — mérgeskedett a bíró — most nem mehetek. Dolgom van itt.

— A nagysága nem érzi jól magát. Valami nagy baja lehet, mert folyton sir.

A bíró megijedt.

— Mi van a feleségemmel? Szólj!

— Egy óra előtt a kisbíró elhozta a postát. Néhány újság volt és egy levél. A Julesa szolgálat vitte be a nagyságának. Egyszerre aztán hallja odakint hogy a nagysága nagyot sikolt és a földre esik. Julesa azonnal hívta az egész családságot, berohantunk és a nagyságát a szőnyegen fekvve találtuk. Óvatosan felemeltük és a diványra fektettük. A Julesa azt mondta, hogy a posta a kisasszonytól hozott levelet és biztosan az volt az, ami a nagyságát olyan nagyon felizgalta. A nagysága különben nemsokára magához jött, mert a szakácsnő ecettel dörzsölte meg a homlokát. Azóta azonban egyre sir.

A bíró teljesen kijött a sodrából a kocsis szavaira. Az arcá sápadt lett, a keze reszketett és kétségbeesetten hajtogatta:

— Istenem, Istenem, mi történhetett?

A jegyző odafordult Pistához:

— Azt mondd, hogy a kisasszony levelet írt? Hát nincsen a kisasszony otthon?

— Nincsen kérem, néhány nap előtt Pestre utazott.

Közben a bíró valahogyan megemberelte magát és bocsánatot kért az uraktól, hogy eltávozik.

— Nem tudok itt maradni. Fogalmam sincsen, hogy mi történhetett. Igen nyugtalan vagyok. Megbocsátanak, ugye?

Aztán az ajtó felé indult és még odaszólt a kocsisnak:

— Gyere, Pista, szaporán!

— Szegény ember, — mondta a vizgálóbíró, amikor Kemény János már kint volt — a lányával biztosan valami baj történt.

Palmer jegyző némán hajtott a le a fejét.

Sárga vizgálóbíró az órájára nézett.

— Uraim, az idő mulik és nekünk még sok dolgunk van. Talán lenne szives a doktor ur a boncolást megejteni. Addig talán a jegyző ur körülvizeti Sebestyén urat a kastélyban és a parkban, hogy mindent jól szemügyre vehessen.

Mikor a detektív egyedül volt a jegyzővel, az előbbi szólt:

— A vizgálóbíró azt hiszi, hogy az egész eset teljesen világos. Én nem osztom ezt a véleményét. Azt hiszem, hogy emögött valami rejlik. Azonban mi lehet az? Micsoda titokzatos dolgok ezek?

A jegyző nem válaszolt semmit, hanem merően nézett maga elé. A detektív a jegyzőre nézett és ezt gondolta magában:

— A jegyző ur talán többet tud erről a dologról, semmint sejteni lehetne. Lehet, hogy nem mer szólni, mert még nincsen teljesen tisztában a dolgokkal. Azonban az sincsen kizárva, hogy bizony nem tud semmit és csak én tulajdonítok az ő személyének túlzott fontosságot.

Azonán ismét hangosan megszólalt:

— Egyébként lehetséges, hogy a vizgálóbíró urnak igaza van. Vaszili és Nánási le vannak tartóztatva. Lehetséges, hogy mégis csak valami közüik van az egészhez. Talán sikerülni fog őket beszédre bírni és akkor majd csak kiderül valami...

A jegyző megtorpant és mekzően mondta:

— Micsoda, egy olyan tapasztalt detektív, aminő ön, azt hiszi, hogy ez a két ember...

A detektív látva, hogy a ravaszság, amelyet alkalmazott, sikerült, halkán nevetett. Palmer jegyző látta, hogy csapdába esett, amelyet a detektív állított neki, hogy lássa, miként gondolkozik a két emberről, most már szintén moolygott!

Azonban nem szólt egyetlen szót sem.

Mindkét ember teljesen tisztában volt egymással.

Közben felmentek az emeletre és benyitottak abba a szobába, ahol a gyilkos megpróbálta az ott levő díszládát a baltával fölfeszíteni, de aztán a szerzámot odadobta a padlóra és eltávozott.

Sebestyén János detektív lehasalt a padlóra és jól szemügyre vette a beretvaéles baltát és a nyomot, amelyet az a padlóban hagyott.

— Azt hiszem, — mondotta a jegyző, — hogy a gonosztevők csak azért hozták ide föl a baltát, hogy a vizsgálatot félrevezessék.

— Téved, jegyző ur, — felelte a detektív — én úgy látom, hogy a gyilkos a baltát nagy indulattal dobta le padlóra. Csak azt nem lehet még tudni, hogy mi volt az a nagy indulat, harag, vagy pedig ijedtség. A padlón tisztára meglátni, hogy a balta a fokával esett a padlóra, abban majdnem egy centiméternyire benyomult a hegye, aztán félrebillent. A bevágódás széle ki van esorbulva a padlón azon az oldalon, amerre a balta esett.

(Folyt. köv.)

Olvassa

mindennap
a „Déli Hírlapot“

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek
beni utazások alkalmával
Budapesten
a legkellমেsebb otthont
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési oldalán
szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

20% engedményt kap
mint ezen lap előfizetője
olcsó szobárainkból

10% engedményt kap
olcsó éttermi árainkból.
(Kifőző házi konyha).

5 pengőt megtakarít
autótaxi költséget, mert
gyalog átjöhét egy perc
alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás
szigorúan családi jelleg

Saját érdeke
ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon
meg. Előzetes szoba-meg-
rendelés ajánlott (565)

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek

Szt. György-tér 4.

Déli Hírlap

1928 OKTÓBER 6

LEGUJABB

IV. ÉVF. 233. SZÁM

Kiebrudalt „kém“

Román - magyar nevű ujságíró, akinek kameleon-szerepléséről a kommunista per tárgyalásán lerántották a leplet

Kolozsvár, október 5.

A kommunistaper tárgyalását tegnap folytatták. Keresztury-Oltean Sándor kihallgatására akart reáterni a bíróság, azonban ezt nem lehetett eszközölni, mert a tanu hazatuzott Nagyváradra és nem tért vissza. Az elnök erre elrendelte, hogy Kereszturyt előállítsák.

Lázár Aurél dr. ügyvéd szolt ezután fel és a védők nevében Keresztury-Oltean vallomásához a következőket mondotta:

— Mint olyan közéleti férfit, aki legálább is egy kis téglát hordtam Nagyrománia megalakításához, ki kell jelentenem, szégyenlem magam, hogy Keresztury-Oltean Sándort a bíróság vádló tanunak elfogadta.

Ebben a perben nemcsak az ország tekintélyéről, hanem a külföld előtti presztizséről is szó van. Nem lehet tehát a pernek olyan momentuma, amely szégyent hozhat.

Kijelentem, hogy a védők nevében feljelentést teszek Keresztury-Oltean Sándor ellen hamis tanuvallomás miatt. Kérem Tabéry Géza nagyvárad ujságíró kihallgatását, akit Keresztury arra kért meg, hogy fogadja be a Nagyvárad szerkesztőségébe, mert neki magyar küldetése van és ő Horthy kéme. Tabéry erre nem állott szóba ezzel az emberrel, hanem kikísérté a kiadóhivatalba, majd a szerkesztőségi tagok és a kiadóhivatal alkalmazottainak szemeláttára kidobta a szerkesztőségéből. Be akarjuk bizonyítani, hogy Keresztury-Oltean Sándor kémkedés miatt halálra, majd öt évi kényszermunkára

volt ítélve és csak amnesztia következtében került szabadlábra.

Hegedüs Nándort a Nagyvárad című lap főszerkesztőjét hallgatta ki ezután a bíróság.

aki kijelentette, hogy tudomása szerint Keresztury kommunista irodalmi társaságot akart Nagyváradon alapítani.

Az is bizonyítható, hogy Keresztury, aki most a bíróság előtt annyira romának adta ki magát, magyar kémnek mondotta magát. Írásbeli bizonyítékokat is tud bemutatni Keresztury multjáról vonatkozólag.

Szeghalmi nagyvárad ügyvédet, a Magyar Párt egyik vezetőségi tagját, hallgatta ki erre a bíróság, akit Keresztury megkért arra, hogy adjon neki teret a magyar kisebbségi életben, mert ő testestül-lelkestül magyar.

A következő tanu Tabéry Géza volt, aki kijelenté, hogy Keresztury Oltean Sándorral éles harcai voltak irodalmi témák miatt.

Szántó Dezső dr. vádlott a tanuhoz: Jönnék e külföldi lapok, amelyek cenzuráltak?

Tabéry: Igen.

Szántó dr.: Olvasia-e a Humanite

című lapot az ujságíró klubban?

Tabéry: Olvastam.

Szántó dr.: Lehetséges-e, hogy veszélyes cikkek jelentek meg a cenzura ellenére?

Tabéry: Nagyváradon a legerősebb cenzura uralkodik és nem jelenthet meg semmiféle cikk, amelyet betiltottak.

Lázár Aurél dr. védő tanuhoz: Igaz-e, hogy Keresztury beismeré ön előtt, hogy kém?

Tabéry: Igen.

Majd elmondotta a tanu, hogy Nagyváradon megalakítottak egy Ady-társaságot, mire 1922-ben Keresztury egy második Ady-társaságot létesített és ezzel szembehelyezkedett a nagyvárad irodalmi társasággal, mert szerinte nem voltak elegendő progresszívek.

Negulescu hadbíró ügyész kérdezi

Tabérytól: Ön mint román tartalékos hadnagy, amikor Keresztury bevallotta, hogy ő magyar kém, miért nem jelentette fel őt a bíróságnál?

Tabéry: Keresztury megkért, hogy ne szóljak senkinek és amikor bejött a szerkesztőségbe, hogy elintézzem velem a dolgát, én kirugtam.

Bárdos László nagyvárad ujságíró kijelenti, hogy Keresztury Sándornak egy cikkét olvasta, amelyben szélsőséges szocialista elveket hangoztatott.

Kandell Ignác tanu kihallgatására került ezután a sor, akit az ügyész kommunistának titulált. Erre a védők és az ügyész között annyira éles szóvita fejlődött, hogy az elnök a tárgyalást berekesztette.

A NÉMETELLENES CSEHSZLOVÁKIA. Prágából jelentik: A cseh-szlovák parlament költségvetési bizottsága tegnap fogott hozzá a külügyi és hadügyi költségvetés tárgyalásához. Knirsch német nemzeti szocialista költségvetést elutasítja és kijelenti, hogy a katonai kiadások túl nagyok. Lehner német nemzeti elviselhetetleneknek mondja a külügyi kiadásokat. Foglalkozik Benes külügyminiszter népszövetségi ténykedésével, majd kifejti, hogy Csehszlovákia külpolitikája németellenes. Heger német szociáldemokrata hangozta, hogy a hadügyi költségvetés ellentétben áll a leszerelés eszméjével.

AZ AMERIKAI UT ELŐTT. Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin léghajó harmadik próbatúrája után immár teljesen készen áll az amerikai utra. Tegnap a léghajóra szállították már az Amerikába szóló postát, felszerelést és élelmiszert. A léghajó a légköri depresszió megszüntével nyomban elindul Amerikába.

FIA UTÁN A HALÁLBA. Budapestről táviratozzák: Jelentettük tegnap, hogy a nyugati pályaudvaron egy gyászruhás asszony a vonat elé vetette magát, mely a szerencsétlen nőt darabokra tépte. Személyazonosságát csak most sikerült megállapítani. Az öngyilkos özvegy Vincze Antalné, akinek nemrégiben meghalt egyetlen fia és efelett érzett bánatában követte el végzetes tettét.

A KEGYELMES ASSZONY. Budapestről jelentik: A büntetőbírószék száz pengő büntetésre ítélte Kállay Tibor volt pénzügyminiszter elvált feleségét névbitorlásért. A volt miniszter elvált felesége mint kegyelmes asszony járt a Lingel-féle butorgyárban és volt férje nevében butort vásárolt. Egyszer a bíróság már elítélte emiatt és most újra elítélték száz pengő pénzbüntetésre.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'15.— Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1928 október 5-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)
Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkeresetben.
Angol font: 802¹/₂—802'00—803'00—, dollár: 165'00—165'10—164'05,
dinar: 2'92— külföldi, 2'89 belföldi, 2'90 effect, hollandi forint: 66'40
66'50—66'50, francia frank: 6'46—6'48—6'50, olasz lira: 8'66—8'68—8'70
cseh kor.: 4'90¹/₂—4'91—4'92, német márka: 39'42—39'47—39'50, osztrák
schilling: 23'28—23'31—23'40, magyar pengő: 28'83—28'90—29'10, svájci
frank: 31'84—31'86—31'90.

Terményárak:

Buza 710, tengeri 910, zab 610, korpa 540, napraforgómag 660, árpa 620. Irányzat: tartott.

Uj román, német, magyar egységes gyors- és gépiró kurzus kezdődik október 5-én
Babeuné Ambrus Irén nyilvános jogu iskolájában
Erzsébetváros, Tiroli u. 78.

Ne mulassza el Kapussy György képműállítását megtekinteni.

Megnyitás ma délelőtt a Boncescu-pavillonban (Scudier-parkban).

Felölös kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányati Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara.